

DE DOLLE REIS VAN KAPITEIN DAVEY.

DOOR KAPITEIN F. H. SHAW. (SLOT)

en jonge minnaar zou onmogelijk gekend hebben zulk een rijkdom van liefde als de zijne voor deze oude, afgeleefde vrouw. De lange jaren hadden hen nauwer saamgebonden; het verlies van hun eenigen zoon had hen nog inniger bijeengebracht.

„Het was dat vervloekte geld,” vertelde hij mij met van zielesmart verwrongen gelaats-trekken, terwijl dikke zweetdruppels op zijn voorhoofd pielden. „Ik had geen geld moeten leenen, zonder er haar over te spreken. En we hadden ruzie voor ik haar verliet. Ze zei me geen vaarwel. Hayes zoo zeker als er een God in den hemel is, dit is mijn straf omdat ik weigerde mijn ongelijk te erkennen. 'k Had haar moeten schrijven. 'k Had terug moeten keeren. En nou is ze stervende. Alles mijn schuld!”

„Nee, ik wou hem niet antwoorden, dat ik 'm nog den raad gegeven had om haar een brief te schrijven. Wat zou 't gegeven hebben, om zoo iets nog te zeggen. Ik trachtte hem te troosten, zeggende dat waarschijnlijk het gerucht de ziekte verergerd had, dat het bericht van een lichte ziekte van mond tot mond gaande hoe langer hoe slimmer gemaakt wordt. „Het is duizend tegen één,” zei ik, „als we thuis komen, vinden we haar even wel als anders en wacht ze om ons te verwelkomen.” Maar, nee, hoor! Hij wou van geen enkele vertroosting hooren. Hij hield vol dat 't een straf voor hem was voor zijn hardvochtigheid. Hij praatte maar herhaaldelijk over de oorzaken die tot den twist hadden geleid en over den twist zelf. Zijn zelf-verwijt was vreeselijk om aan te hooren. 'k Geloof niet dat hij een oogenblik sliep. Ik zag hem maar steeds op het dek, met argwaan het tuig monsterende en het volk verbiedende om ook maar 't minste zeil te minderen.

„Ik was bang tot in 't diepst van mijn ziel. De zee was verschrikkelijk en de *I/svogel* leek mij een notedop, niet in staat de woedende golven te weerstaan. Ze was altijd wel een goeie schuit geweest, en ze stoof door golven, die menig schip uiteengerukt zouden hebben. Het schip had geen boord meer, ik verzeker je, en verscheidene van haar sloepen waren weggespoeld, maar zij zelf hield zich kranig. Ervaren zeemanschap, zeemanschap die het volk van stoomschepen verleerd heeft, dat redde haar. En zoo kwamen we op den derden dag uit de storm-zone in kalmer water en in dikken ondoordringbaren mist.”

Hayes schudde met de schouders bij de gedachte aan dien tijd. „Mist is de duivel,” ging hij voort. „Er is niets mee te vergelijken. Maar als je op een stoomschip ben en je voelt het door de lucht snijden, dan is dat een gerust-stelling voor je alsof je aan het gevaar ontsnappen kan. De *I/svogel* was tot kalmte gekomen in een mist die je kon kauwen — da's zonder de minste overdrijving gezegd, — en het leek ons afgetobde zielen alsof alle verkeer op zee meehielp om ons te vernietigen. We hadden een goede dertig uur doorgemaakt, zonder ongelukken, het schip lag nu hulpeloos als een blok, haar misthoorn — 't was volkomen onvoldoende voor onze nood — weerklonk bij tusschenpoozen. De mist ving de tonen op en stootte ze weer terug alsof we omringd waren door hooge muren van wol. Stoomschepen voeren ons voorbij, luid bellende, of ook in stilte, onbewust van onze aanwezigheid. Ze sneden door den mist en het geluid van hun schroeven was het eenige teken van hun nabijheid. Dan zag we opeens een groot zwart roestig ding opdoemen voor ons en we omklemden wat we grijpen konden en baden, en baden, dat we gespaard mochten blijven. Ik heb nimmer meer door den mist gevaren, sedert ik commando voerde, zonder dubbelen uitkijk en de machines op halve kracht; want ik wist wat de gevoelens waren van een graankorrel tusschen twee groote molenstenen.

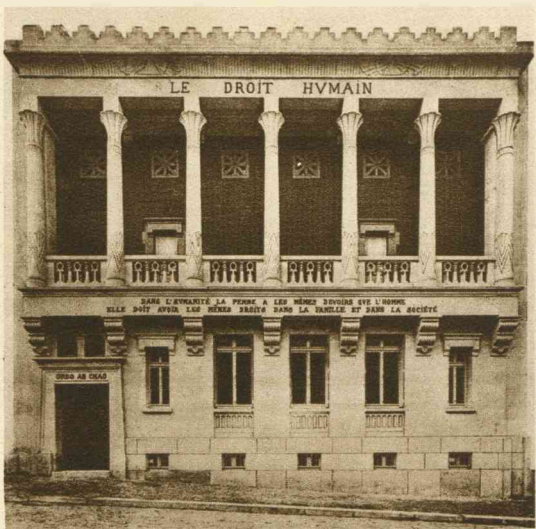
„Davey's wanhoop klom naarmate de uren vervlogen zonder een zuchtje wind — niets dan mist en dreunende monsters. We ontsnapten ontelbare malen aan totalen ondergang gedurende deze gedwongen rust. En terwijl we daar rondreven, de zeilen flapperende over het dek en de spieren kletterende en schuddende als vallende boomen, doemde eensklaps de stalen lemmet-vormige kiel van een stoomschip hoog boven ons op, een monsterachtig ding, en het scheen mij alsof zij ons doormidden zou snijden als een kaas. Ik vloog naar het stuurrad en uitte allerlei vervloeking — ik wist niet wat ik zei — ik noemde ze moordenaars, alles; en het scheen mij toe alsof de ramp niet komen wilde. En toen — de reuzenboeg wendde een weinig ter zijde en ze ging ons voorbij op 'n haarbreedte en wij dansten als de duivel op de deining die ze maakte. Ik zeg jullie, ik kon de klinknagels tellen in haar platen en een dame was aan het zingen in het salon, en ik hoorde 't. Bij het uithalen van een hooge noot zong ze vals, ik herinner me het nog goed. Het is eigenaardig hoe onbeteekenende kleinigheden in ons brein dringen op zulke oogenblikken. Ik was woedend omdat zij kon zingen, terwijl wij worstelden in den greep van den dood, maar ik was nog boozter omdat zij valsch zong.

„Het eene schip na het andere kwam uit het onbekende te voorschijn en verdween weer, terwijl wij bleven dobberen, alsof we van iedereen vergeten waren. En daar zag men Davey met groote stappen heen- en weerlopende met een gezicht alsof hij Gods wind uit den hemel wilde roepen om ons weg te voeren; alsof hij een stormwind wilde halen omverschillen van waar

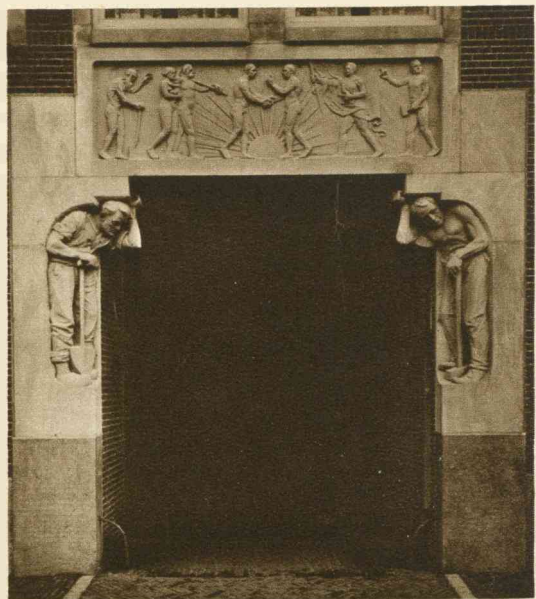
Het Boschhofje te Gouda,

in 1640 door Arent Dirksz. Bosch gesticht, ten behoeve van oude vrouwen. Dit hofje is bestemd om te verdwijnen. De gemeenteraad heeft besloten daar ter plaatse een brandweerstation op te richten.

Het hierboven afgebeeld gebouw

is dat van de Ordre Maçonnique Mixte International, in de Jules Bretonstraat te Parijs. De eigenaardigheid van deze orde is dat zij ook vrouwen als leden toelaat. Zij is in 1893 opgericht en telt thans over de geheele wereld 14000 leden

Groote Inrijpoort

van het gebouw der Arbeiders-Coöperatie „De Toekomst” te Groningen. Het beeldhouwwerk, van den Heer A. A. van der Zee te Groningen, geeft een symbolische voorstelling van het optrekken der arbeidersklasse naar een betere toekomst. De beide dragende figuren zijn die van een industrie- en van een landarbeider

„Eindelijk kwam de wind; eerst heel zwakjes, later sterker en sterker, hij verjoeg den mist en toonde ons drie eveneens door de windstilte bevangen schepen, vlak bij ons. We hadden niets van hen gemerkt.

„Nou de wind gekomen is,” zei Davey, „zal ik de schuit laten loopen erop of eronder! En ik zweer bij God ik zal geen touw of zeil aanraken, voordat hij zelf mijn zeil vermindert!” Een van de matrozen, 't was een Katholiek, hoorde deze woorden en sloeg afwerend een kruis. Ikzelf voelde me onwel. Het was, als 't ware, een vervloeking in Gods aangezicht of misschien in deze omstandigheden een bede om verdelging. Ik geloof echter dat onze schipper ontoerekenbaar was op dat oogenblik, getroffen door smart en bovenmatige inspanning.

„Ge weet dat hij zichzelf de schuld gaf van al den tegen-spoed: de ziekte zijner vrouw, het verlies van zijn geld, van alles. En er was niet veel wat hem hoopvol kon stemmen. Want let wel: als hij op tijd aankwam, dan zou hij toch niet in staat zijn den interest van zijn hypotheek te betalen en dat beteekende: verlies van zijn huis en zijne vaartuig en te gelijker tijd gebrandmerkt als een geruïneerd man. Ontzettend trots als ze waren, hielden ze het hoofd hoog voor God en menschen. En, als we niet op tijd aankwamen — waar veel kans op was, want we hadden een geruimen tijd verloren door den mist — dan, was algeheele ondergang zijn deel. Daarom was het geen wonder, dat hij te keer ging, zooals hij deed, en met het uur meer in zichzelf gekeerd werd.

„Het was noodig voor hem, dat hij eenige afleiding vond in zijn overspannen zenuwtoestand. Hij bedacht allerlei dwaas werk voor de manschap: hij zond ze naar boven in het want om de masten te schrappen, of naar beneden in het ruim om de groote visschen uit de kleine te zoeken en in afzonderlijke hoopen te deelen; en zoodra ze met hun werk klaar waren, liet hij al hun werk weer ongedaan maken, en alles weer bij elkaar gooien. Hij voerde zelf niets uit, maar hij liet iedereen dubbel zoo hard werken, en het scheepsvolk dat hem altijd op de handen gedragen had, begon nu te morren.

„Ja, ja, 't was een allerellendigste tijd. Davey nam mij gewoonlijk mee naar zijn hut en toonde mij de zeilkaart, waarmee hij altijd werkte; dit en een oud brok van een sextant waren in werkelijkheid de eenige nautische instrumenten die hij bezat. Op de kaart had hij onzen koers aangegeven en veranderde ieder uur de potloodstrepen, en dan nam hij mij bij de schouders en drukte mij met mijn neus op het papier en schreeuwde: „Denk je dat ze 't doen zal? Denk je dat ze 't doen zal?” tot ik tot mijn binnenste ontdaan was en ik werd angstiger dan toen het stoomschip ons in den mist bijna overvaren had.

„Hij had nauwkeurig uitgerekend hoeveel mijlen en hoelang we nog varen moesten; hij had nagegaan hoeveel tijd hij noodig zou hebben om aan wal en naar huis te gaan. Hij zou te voren een rijtuig signaleeren; dat moest op hem wachten en dan zou hij er in stappen en recht naar huis rijden. Hij had ieder detail vastgesteld even nauwkeurig, alsof hij een verhaal geschreven had.

„En zoo gingen er weder een paar dagen voorbij, zonder ongeval waardoor de kans groter werd dat Davey binnen een week thuis zou zijn. Er was overigens geen uur meer te verliezen en als we kalm weer verder hadden, dan kwamen we waarschijnlijk te laat. — Wat mij betreft, het leek mij alles nutteloos. Dat Davey zich verbeeldde dat zijn vrouw zou leven tot het uur dat hij had uitgerekend thuis te komen, was de dwaasheid gekroond. Doch hij had nu eenmaal een idee fixe dat zij zou leven precies een week, gerekend van het oogenblik dat hij het nieuws kreeg, en geen verstandige praat, kon hem daarvan afbrengen. Daarom hield ik mijn mond maar en deed mijn best om met hem mee te praten, wel wetende welk een verdriet de man had.

„Den volgenden nacht begon het te waaien, hard te waaien en we hadden den wind vlak in het lapje, dat was voor de *I/svogel* de beste bries. Ze kon zeilen tegen menig stoomschip als de wind sterk genoeg was. Davey zette alle zeilen bij, alles werd vastgesjord en met onze leireeling onder water joegen we door de golven als een torpedo. Het was bewonderenswaardig; maar toen ik aan het stuurrad stond en luisterde naar het kraken van de rondhouten, herinnerde ik mij de verwensching van den schipper dat hij geen zeil zou minderen als God zelf het niet deed — en vrees bekleemde mij het hart.

„Het ging mij door het brein, dat we gedoemd waren tot ongeluk met zulk een eed als Davey's ziel bezwaarde en ik verwachtte elk oogenblik de zeilen te zien wegwaaien; maar de tuigage was sterk en ofschoon ik mijn best deed de zeilen aan flarden te scheuren (Davey sloeg me bont en blauw voor mijn zoogenaamde stommiteit) hielden ze zich goed. We liepen maar een goeie dertien knopen, zeg ik je, maar maakten meer lawaai dan als we er drie-en-twintig liepen.”

„Het is niet noodig om hier uit te weiden over het weer; jullie allen weet wat een noord-atlantische winterdag is: een grauwe, booze zee, met schuimende golven, bulderend, rijzend en dalend, kokend als een heksenketel en boven ons een gewelf van staalgrijze wolken met zwarte vlekken en een vuil gele kim.

„En doe,” zei Davey tot me, naar het stuurrad komende, „je moet een halven streep uit den koers, jou oze!” En hij sloeg mij met zijn vuist om de ooren. Even